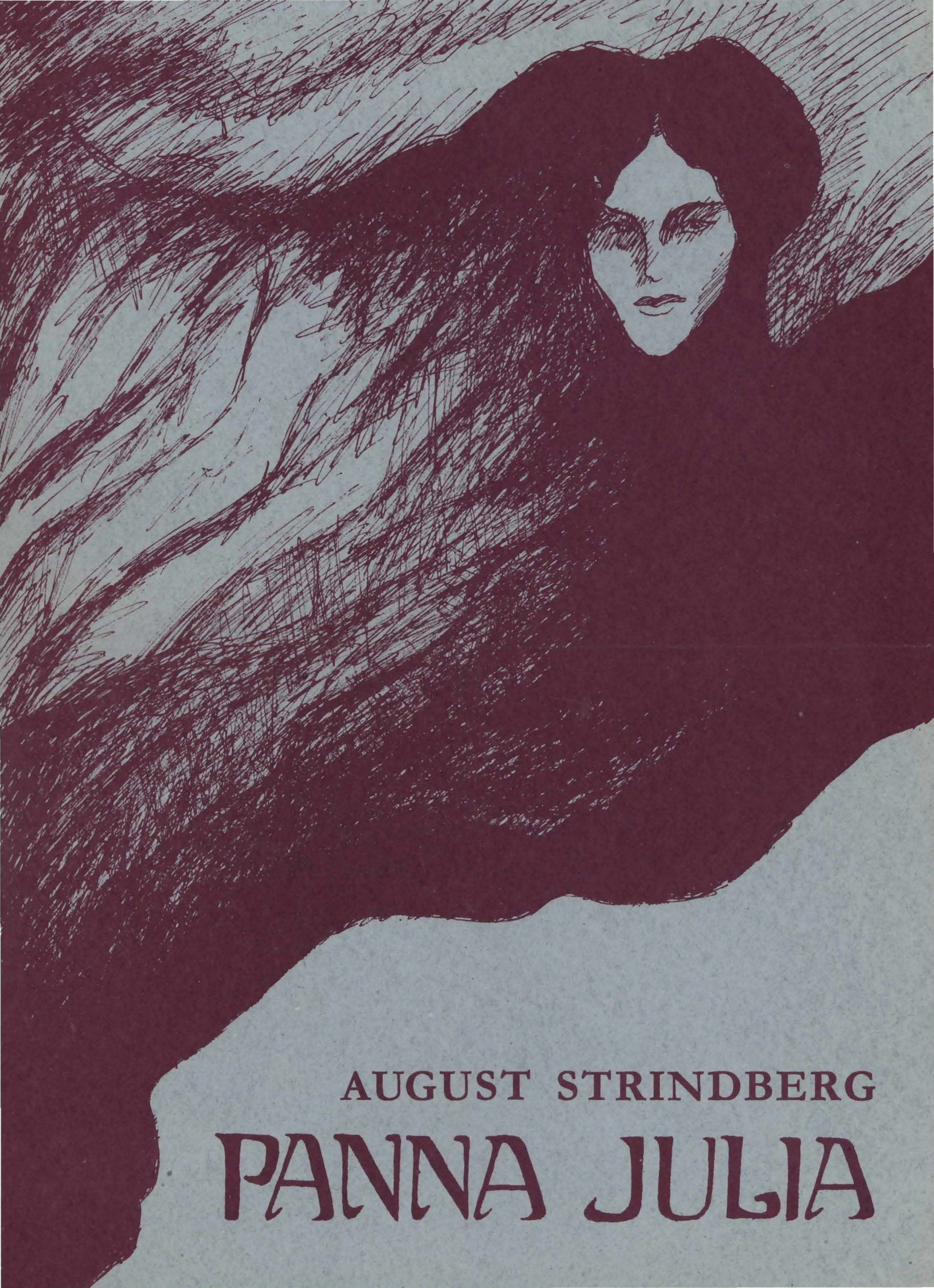

AUGUST STRINDBERG

PANNA JULIA

August Strindberg

PRZEDMOWA DO „PANNY JULII"
(fragment)

(...) Przedstawiłem moje postacie — charaktery nowoczesne, żyjące w okresie przejściowym, bardziej nerwowym i histerycznym niż okres poprzedni — jako bardziej chwiejne i rozdwojone, jako mieszaninę starego i nowego, uważając za zupełnie prawdopodobne, że nowoczesne idee poprzez gazety i rozmowy dotarły także i do tych warstw społecznych, w których żyje służba domowa. Panna Julia to charakter nowoczesny — nie dlatego, żeby typ półkobiety nienawidzącej mężczyzn nie istniał we wszystkich czasach, lecz dlatego, że odkryto go obecnie, że się wyraźnie zaznaczył i że narobił dużo wrzawy. Półkobieta to typ, który wysuwa się dziś na pierwszy plan i sprzedaje za władzę, ordery, odznaczenia, dyplomy tak jak dawniej za pieniądze — to przejaw dekadencji. Nie jest to gatunek dobry, odporny, ale niestety rozmnaża się przekazując swoją marność następnemu pokoleniu. A zwyrodniali mężczyźni jak gdyby nieświadomie dokonują wyboru wśród nich; rodzą więc one znowu osobniki o nieokreślonej płci, dla których życie jest męką, ale które na szczęście giną z powodu niepohamowanego wyładowywania tłumionych popędów albo wreszcie z powodu zawiedzionych nadziei co do możliwości dorównania mężczyźnie. Jest to typ tragiczny, dający obraz rozpaczliwej walki przeciw naturze, tragiczny jako dziedzictwo romantyzmu, trwonione obecnie przez naturalizm, który pragnie tylko szczęścia. A do szczęścia potrzeba gatunków silnych i dobrych (...).

Piekło? Wszak jestem od pierwszej młodości wychowany w najgłębszej pogardzie dla tego zabobonu! A przecież nie mogę pozbyć się myśli, że właśnie ziemia, ziemia jest więzieniem ustanowionym przez jakiś wyższy rozum, w którym ani krokiem nie mogę się ruszyć, aby nie skrzywdzić mego otoczenia, a inni podobnie nie mogą być szczęśliwymi bez skrzywdzenia mnie (...)

August Strindberg
Diennik Inferno (1898)

PANNA JULIA
(Fröken Julie)
przekład
Zygmunt Łanowski

obsada

Panna Julia
JOANNA FERTACZ

Jean, służący
JANUSZ KULIK

Krystyna, kucharka
KRYSTYNA JĘDRYS

oraz słuchacze Studia Aktorskiego
Kinga Ciesielska
Anna Krawczak
Edyta Łukaszewska
Adam Aleksiejuk
Dariusz Poleszak

reżyseria
JAROSŁAW OSTASZKIEWICZ

scenografia
DARIUSZ KUNOWSKI

muzyka
LUCJAN MARZEWSKI

inspicjent, sufler
Grażyna Nowak

asystent reżysera
Janusz Kulik

TEATR IM. STEFANA JARACZA W OLSZTYNIE

PREMIERA CZERWIEC 1992

redakcja programu
Elżbieta Lenkiewicz

projekt graficzny
Bogusław Cichocki

Dyrektor Naczelny i Artystyczny
ZBIGNIEW MAREK HASS

zastępca dyrektora
ANDRZEJ FABISIAK

kierownik literacki
ELŻBIETA LENKIEWICZ

kierownik muzyczny
LUCJAN MARZEWSKI

PRACOWNIA POLIGRAFICZNA